

Måling av bærekraft på gårdsnivå

Ildri Kristine (Rose) Bergslid

Bærekraft

- Et mye brukt – og misbrukt – ord
- Hvordan kan vi som forbrukere vite om et produkt er bærekraftig?
- Landbruket verden over har en rekke utfordringer
- FAO har utviklet et globalt rammeverk som definerer bærekraftig matproduksjon

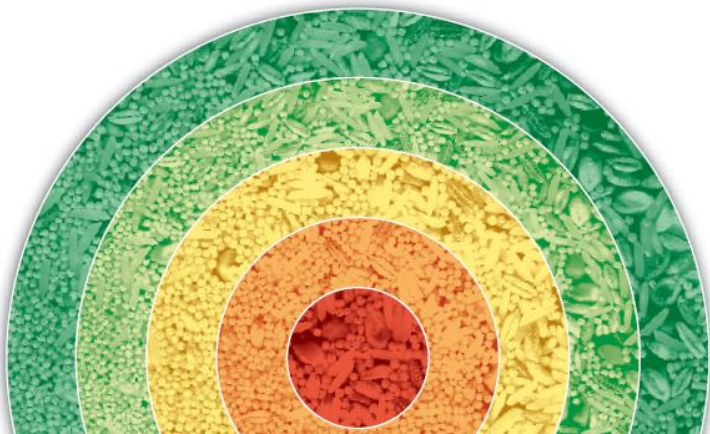
Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

SAFA

SUSTAINABILITY ASSESSMENT OF FOOD AND AGRICULTURE SYSTEMS

GUIDELINES

VERSION 3.0

Globalt rammeverk for bærekraftig matproduksjon

Deler bærekraft inn i fire dimensjoner
og 21 bærekraftsmål

Dimensjoner	Bærekraftsmål
God styring, ledelse og forvaltning (Good Governance)	Etikk, ansvarlighet, engasjement, rettssikkerhet og god bedriftsledelse
Miljømessig integritet (Environmental Integrity)	Atmosfære, vann, jord, biodiversitet, materialer og energi, og dyrevelferd
Robust økonomi (Economic Resilience)	Investeringer, sårbarhet, produktkvalitet og bruk av lokalt næringsliv
Sosial velferd (Social Well-Being)	Levekår, rettferdig handel, arbeidstakers rettigheter, likestilling, kulturelt mangfold, helse og sikkerhet

4 dimensjoner og 21 bærekraftsmål

Fra rammeverk til verktøy

- Utviklet av forskningsinstitutt i Sveits
- Mer enn 60 forskere fra hele verden
- En kombinasjon av gårdsbefaring og om lag 300 spørsmål

SUSTAINABILITY ASSESSMENT

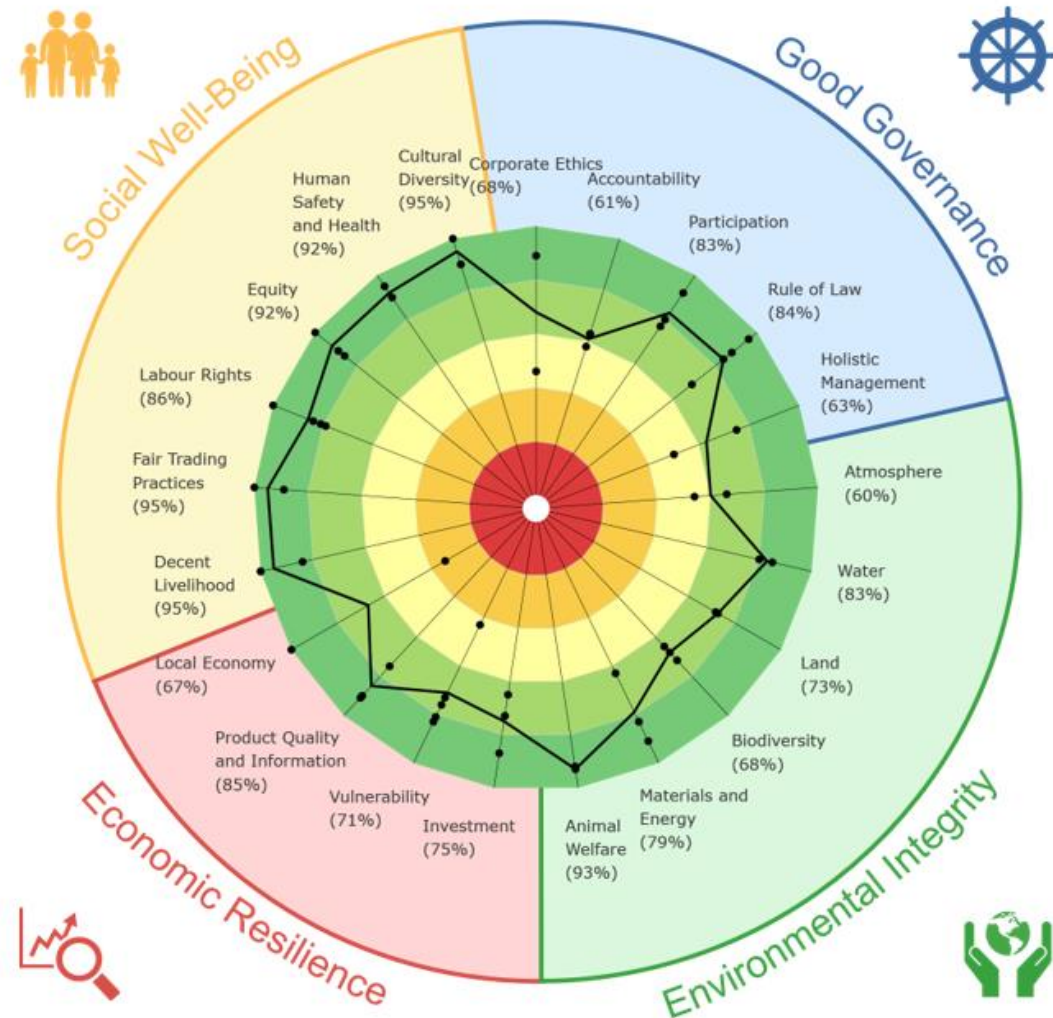
150 brukere, 19 land, 4 500 gårder

Resultater

Rød: Uakseptabelt
Orange: Dårlig
Gult: Moderat
Lysegrønn: Godt
Mørkegrønn: Meget godt

2.1 Overall results

4: OVERALL RESULTS FOR ALL 4 SUSTAINABILITY DIMENSIONS.

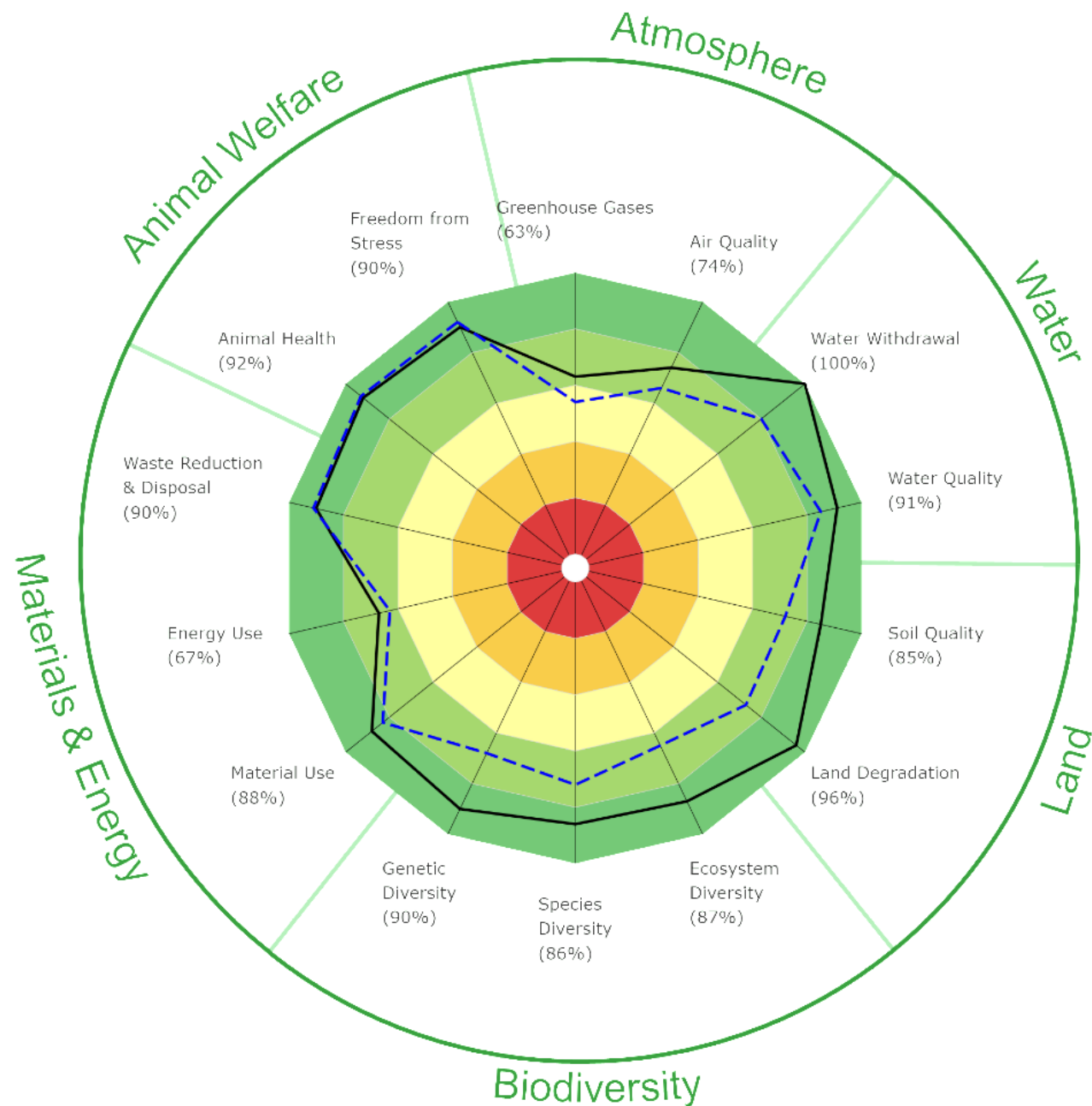
Resultater - Miljø

Gjennomført på to
gårder på Nordmøre

Storfe – økologisk
(svart strek)

Sau – konvensjonelt,
men uten bruk av
plantevernmidler
(blå stiplet linje)

<https://www.agropub.no/fagartikler/hvor-baerekraftig-er-gardsdrifta-di>

SMART – analyse skal gjennomføres på gårdene i prosjektet URBANFARMS

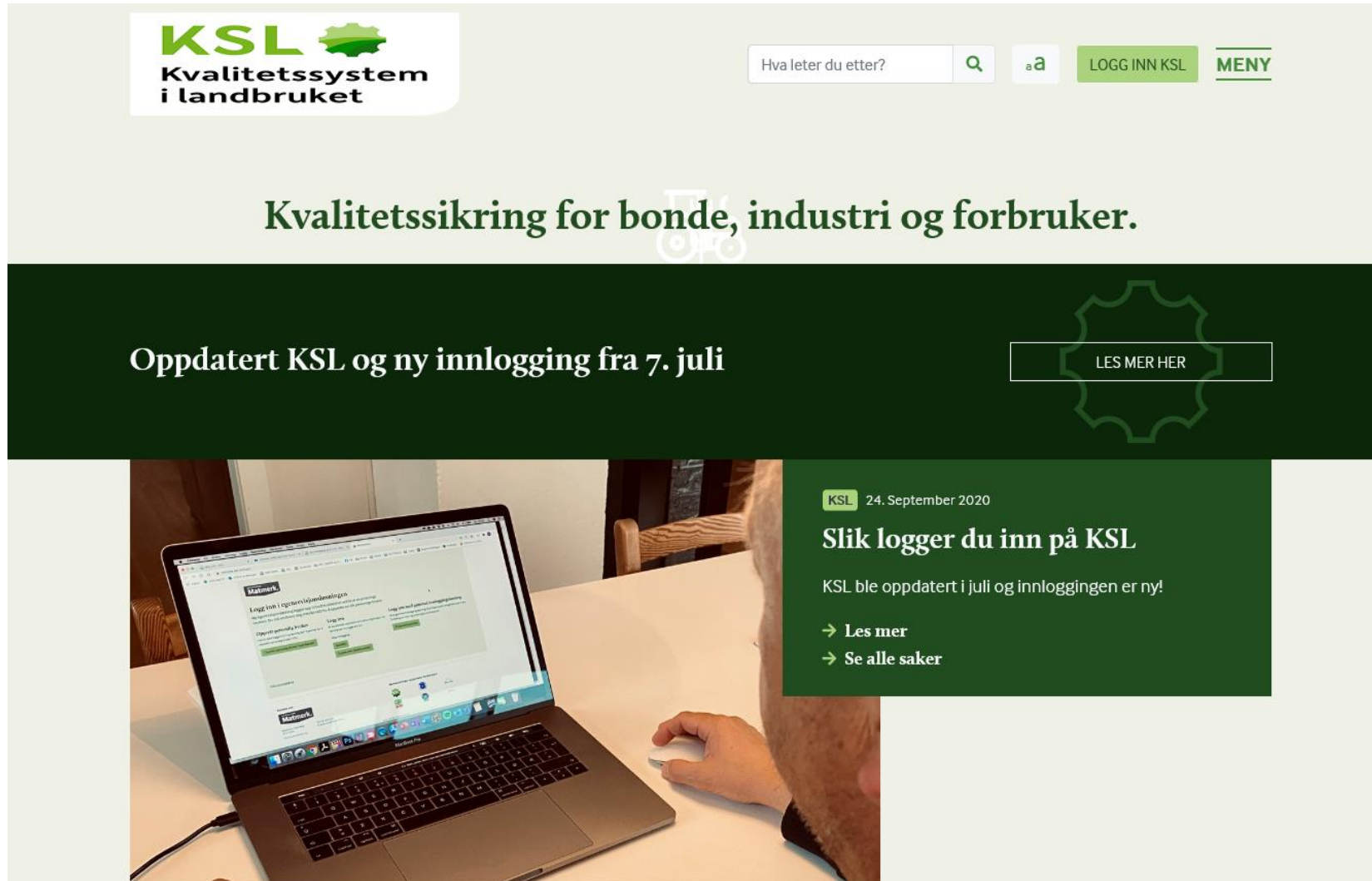
KSL

Strengt og omfattende regelverk

Omtrent alle bønder er med

25 år

Selvrapportering og eksterne inspeksjoner

The screenshot shows the KSL website header with the logo "KSL Kvalitetssystem i landbruket". A search bar contains the text "Hva leter du etter?". Navigation links include "LOGG INN KSL" and "MENY". The main headline reads "Kvalitetssikring for bonde, industri og forbruker." Below this, a dark green banner states "Oppdatert KSL og ny innlogging fra 7. juli" with a "LES MER HER" button. The lower section features a photo of a laptop displaying the KSL login page, with a hand using a mouse. To the right of the photo, a green box contains the text "KSL 24. September 2020 Slik logger du inn på KSL" and "KSL ble oppdatert i juli og innloggingen er ny!", followed by links "→ Les mer" and "→ Se alle saker".

KSL Kvalitetssystem i landbruket

Hva leter du etter?

LOGG INN KSL MENY

Kvalitetssikring for bonde, industri og forbruker.

Oppdatert KSL og ny innlogging fra 7. juli

LES MER HER

KSL 24. September 2020

Slik logger du inn på KSL

KSL ble oppdatert i juli og innloggingen er ny!

→ Les mer

→ Se alle saker

*«Jeg er 16.
generasjon som
driver denne
garden. Vitner
ikke det om
bærekraftig
drift?»*

Hva utfordrer bærekraften i norsk jordbruk?

For få bønder. Dyrkamark og beiter går ut av drift.
Kulturlandskap gror igjen. Tap av biologisk mangfold

Når 15 bønder blir til 1: «Norge på langs med møkk»

Stor kunnskap om god agronomi, men krevende å få til i praksis

Arbeidsmengde, lite fritid, generasjonsskifte

en dag, tre dager, ei uke, kanskje senere i høst

Bonden, en
«bærekraftig
og rødlista
art» vi bør ta
langt bedre
vare på

A close-up photograph of the back of a brown t-shirt. The t-shirt has a blue slogan printed on it. The background shows a blurred green forest.

Vi lager
maten din